בס"ד

"הדף היומי לתולדותינו"

יום **א'**, **כ"ט בכסלו** תשס"ה (**12 בדצמבר**)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

שבוע שמח ושבוע טוב!

שוב, "ישראל על המפה!" **קבלת פרס הנובֶל** ע"י 2 כימאים מהארץ – אין זה כבוד קטן. עם זאת, שוב הטקס נערך ביום הקדוש של עם ישראל – יום השבת. ואין הדעת נוחה מחילול זה. לא חילול השבת בלבד, אלא חילול יעודו של העם המיוחד שלנו בכלל...
בפעם הקודמת השנה שהלב היהודי פעם מההוקרה שקיבלה מדינתנו, כתבנו [בדף של י"ג באלול]: "**...איזה לב יהודי לא התמלא גאווה לאומית, בשעה ש"אחד משלנו" זכה בפרס המיוחל בזירה הבינלאומית, מדליית הזהב?**"
מסתבר כי לפחות אחד מכם העיר לי שהוא אינו בתוך זה... "ממש לא", אמר.
ונזכרים אנו, בימים אלה של חנוכה, ש**המכבי"ם נלחמו דווקא נגד תופעה זו** של עם ישראל באותם הימים, השואפים לחקות את דרכי היוונים. ומה עשו?
= **כשכבש אנטיוכוס ה- 3 את יהודה**, נדמה כי מלכות בית סיליקוס הגיעה לשיא התפתחותה התרבותית. זו היתה הממלכה ההלניסטית ביותר שבארץ הקדם בימים ההם... על ידי המשא ומתן עם העולם היווני שמסביב לה, נסתחפה גם יהודה האדוקה והמסוגרה בשטף התרבות היוונית. בימי שלטון בית תלמי, יכלה עדיין להחזיק מעמד בפני זרם זה, אולם עם התחזקות השלטון הסורי, קשתה ההתנגדות. עם יהודה נמצא מעתה תחת יד בית סיליקוס, שביקש להוציא לפועל את חלומו של אלכסנדר מוקדון ע"ד מלכות יוונית שלטת. התפשטות הלשון היוונית בלבד, כאמצעי של משא ומתן מסחרי ורשמי, גררה אחריה בהכרח התיוונות סדרי החיים בקרב משפחות העשירות. התרבות היוונית משכה ביותר את לב צעירי הדור, שביקשו לפרוק מעליהם עול המוסר היהודי הקפדן או דקדוקי המצוות. בעיני כמה מן הצעירים מצאו חן חיי ההוללות הפומבית של היוונים, משחקי הציבור שלהם, תיאטראותיהם ושעשועיהם, ההתעמלות וההתחרות של הבחורים ב"גימנסיות" וכיו"ב.
רבים ביקשו שירושלים תדמה לאלכסנדריה או לאנטיוכיה, שחיי הבית המסוגרים של היהודי יתחלפו בחיי החירות של הרחוב. אמנם הפולחן היווני של יופי והנאה עלול היה להמתיק קצת את תורת המוסר המחמיר של היהודים ולהוציאם מן הפרישות הלאומית היתרה. אולם, למעשה לא כן היה. המתיוונים או ה"הלניסטים" פתחו בחיקוי השעשועים היווניים וסיימו בביטול כמה מידות טובות וגופי דת. למשל, בשעת המשחקים הפומביים, היו הבחורים היהודים יוצאים ערומים, כמנהג היוונים, וכובשים את רגש הביישנות והצניעות, מורשת אבות; וכדי להמלט מלעג היוונים, היו משתדלים בתחבולות שונות למשוך בערלתם. גם מקצועות אחרים היו המתיוונים מחקים מידות הנכרים, שינו את שמותיהם, הכניסו מנהגים יווניים לתוך חיי המשפחה – בכלל מיעטו את הדמות הלאומית. פתחו בחיקוי חיצוני וסיימו בהתבוללות פנימית, שגרמה לביטול כמה עיקרים מדיניים ורוחניים של האומה. = [דברי ימי עם עולם]

אך האם המשיכה למשחקי ספורט הוא רק דבר של הוללות בלבד, או האם יש כאן מקור לסוג מסויים של גאווה לאומית?

"**הפכת מספדי למחול לי, פיתחת שקי ותאזרני שמחה.**" [תהלים ל' 12]
מתוך פרק התהלים שאומרים **בימי חנוכה**
בשמחה ובטוב לבב, בתפילה ליום נעים וחנוכה שמח לכל בית ישראל!
הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל

בס"ד

"הדף היומי לתולדותינו"

יום **א'**, **כ"ט בכסלו** תשס"ה (**12 בדצמבר**)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

על שאלה מורכבת זו, נקדיש את הדיון בדף של מחר ואולי עוד יום...

"הפכת מספדי למחול לי, פיתחת שַׂקי ותאזרני שִׂמחה." [תהלים ל' 12]
מתוך פרק התהלים שאומרים **בימי חנוכה**
בשמחה ובטוב לבב, בתפילה ליום נעים וחנוכה שָׂמח לכל בית ישראל!
הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל